

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΟΙ ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2021 ΕΩΣ 2023

ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΕΥΕΛΙΚΤΗΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Η Ανώτερη Διοίκηση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) ασκώντας τις εξουσίες που της παρέχουν τα άρθρα 9(α) και 98 των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων 2021 έως 2023 (Ν. 130(I)/2021), εκδίδει το ακόλουθο προσχέδιο Ρυθμιστικής Απόφασης που αφορά την παροχή ρυθμιστικού πλαισίου για την εφαρμογή συμφωνιών ευέλικτης σύνδεσης στο σύστημα μεταφοράς και στο σύστημα διανομής και καλεί τους κάτοχους αδειών, συμμετέχοντες στην αγορά, αιτητές αδειών, ή άλλα ενδιαφερόμενα πρόσωπα να υποβάλουν σχόλια, ενστάσεις ή/και παραστάσεις εντός τεσσάρων (4) εβδομάδων από την ημερομηνία δημοσίευσής του παρόντος προσχεδίου της Ρυθμιστικής Απόφασης.

Η παρούσα Ρυθμιστική Απόφαση θα αναφέρεται ως «Ρυθμιστικό πλαίσιο για εφαρμογή συμφωνιών ευέλικτης σύνδεσης στο Σύστημα Μεταφοράς και στο Σύστημα Διανομής».

Η Ανώτερη Διοίκηση της ΡΑΕΚ αφού έλαβε, μεταξύ άλλων, δεόντως υπόψη:

- Τις πρόνοιες των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2021 έως 2023 (Ν. 130(I)/2021) και ειδικότερα:
 - Το άρθρο 9(1)(α) σύμφωνα με το οποίο η ΡΑΕΚ δύναται κατά την εκτέλεση των καθηκόντων και την άσκηση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών της, να λαμβάνει ρυθμιστικές αποφάσεις, με τις οποίες καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα ρυθμίζει την αγορά ηλεκτρισμού δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου και του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και ποιοι από τους κατόχους αδειών θα δεσμεύονται από τέτοια ρυθμιστική απόφαση,
 - Το άρθρο 48(3), σύμφωνα με το οποίο ο ΔΣΔ παρέχει στους χρήστες του συστήματος τις πληροφορίες που χρειάζονται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο σύστημα, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης του,
 - Το άρθρο 70(1)(θ), σύμφωνα με το οποίο ο ΔΣΜΚ προτείνει όρους και τη σύναψη πρωτοκόλλων ή συμβάσεων για τη σύνδεση με το σύστημα μεταφοράς και για τη χρήση του με τα πρόσωπα που χρησιμοποιούν ή επιζητούν να χρησιμοποιήσουν το σύστημα μεταφοράς,
 - Το άρθρο 95(2)(β), σύμφωνα με το οποίο ο ΔΣΜΚ έχει τη δυνατότητα να περιορίζει την εγγυημένη ικανότητα σύνδεσης ή να προσφέρει συνδέσεις που υπόκεινται σε λειτουργικούς περιορισμούς προκειμένου να διασφαλίζεται η οικονομική αποδοτικότητα όσον αφορά νέες εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής ή αποθήκευσης ενέργειας,
 - Το άρθρο 96, σύμφωνα με το οποίο ο ΔΣΜΚ και ο ΔΣΔ δεν προβαίνουν σε δυσμενείς διακρίσεις μεταξύ προσώπων ή κατηγοριών προσώπων σε περίπτωση που προνοούν για τη χρήση του συστήματος μεταφοράς ή διανομής,
 - Το άρθρο 98(3), σύμφωνα με το οποίο η ΡΑΕΚ δύναται να λαμβάνει ρυθμιστικές αποφάσεις δίνοντας οδηγίες στον ΔΣΜΚ και στον ΔΣΔ αναφορικά με τις χρεώσεις και τη χρήση ή σύνδεση με το σύστημα μεταφοράς ή το σύστημα διανομής,
- Την Οδηγία (ΕΕ) 2024/1711 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024 για την τροποποίηση των οδηγιών (ΕΕ) 2018/2001 και (ΕΕ) 2019/944 όσον αφορά τη βελτίωση του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Ένωσης και ειδικότερα:
 - Το άρθρο 2 (Τροποποιήσεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944) παράγραφος (3), το οποίο προβλέπει την ανάπτυξη από τη ρυθμιστική αρχή ή άλλη αρμόδια αρχή του κράτους μέλους, πλαισίου για τη σύναψη συμφωνιών ευέλικτης σύνδεσης από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και διαχειριστές συστημάτων διανομής σε περιοχές όπου διατίθεται περιορισμένη ή μηδενική δυναμικότητα δικτύου για νέες συνδέσεις,
 - Το άρθρο 2 (Τροποποιήσεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944) παράγραφος (10), που μεταξύ άλλων προβλέπει ότι οι διαχειριστές συστημάτων διανομής παρέχουν στους χρήστες του συστήματος τις πληροφορίες που χρειάζονται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο σύστημα και χρήση του. Ειδικότερα, οι διαχειριστές συστημάτων διανομής δημοσιεύουν με διαφανή τρόπο σαφείς πληροφορίες σχετικά με τη διαθέσιμη δυναμικότητα για νέες συνδέσεις στην περιοχή λειτουργίας τους με υψηλό βαθμό χωρικής ανάλυσης, τηρώντας τη δημόσια ασφάλεια και την εμπιστευτικότητα των δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων της δυναμικότητας στο πλαίσιο αιτήματος σύνδεσης και της δυνατότητας ευέλικτης σύνδεσης σε περιοχές με συμφόρηση. Η δημοσίευση περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τα κριτήρια για τον υπολογισμό της διαθέσιμης δυναμικότητας για νέες συνδέσεις. Οι διαχειριστές συστημάτων διανομής επικαιροποιούν τις πληροφορίες αυτές σε τακτική βάση και τουλάχιστον ανά τρίμηνο,
- Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1747 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024 για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2019/943 όσον αφορά τη βελτίωση του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Ένωσης και ειδικότερα:

- Το άρθρο 2 (Τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943) παράγραφος (13), σύμφωνα με το οποίο:
 - ο Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς δημοσιεύουν με διαφανή τρόπο σαφείς πληροφορίες σχετικά με τη διαθέσιμη δυναμικότητα για νέες συνδέσεις στις περιοχές λειτουργίας τους με υψηλό χωρικό βαθμό λεπτομέρειας, με σεβασμό προς τη δημόσια ασφάλεια και την εμπιστευτικότητα των δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της δυναμικότητας υπό αίτηση σύνδεσης και της δυνατότητας ευέλικτης σύνδεσης σε περιοχές με συμφόρηση. Η δημοσίευση περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τα κριτήρια για τον υπολογισμό της διαθέσιμης δυναμικότητας για νέες συνδέσεις. Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς επικαιροποιούν τις πληροφορίες αυτές σε τακτική βάση και τουλάχιστον κάθε μήνα,
 - ο Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς παρέχουν με διαφανή τρόπο σαφείς πληροφορίες στους χρήστες του συστήματος σχετικά με την κατάσταση και την επεξεργασία των αιτημάτων σύνδεσής τους, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, πληροφοριών σχετικά με συμφωνίες ευέλικτης σύνδεσης. Παρέχουν τις πληροφορίες αυτές εντός τριών μηνών από την υποβολή του αιτήματος. Όταν η ζητούμενη σύνδεση ούτε χορηγείται ούτε απορρίπτεται οριστικά, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς επικαιροποιούν τις πληροφορίες αυτές σε τακτική βάση, τουλάχιστον ανά τρίμηνο,
- Την Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές,
- Τον Κανονισμό 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας,
- Την Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ (αναδιτύπωση),
- Τις πρόνοιες των εγκεκριμένων Κανόνων Μεταφοράς 1.0.0,
- Τις πρόνοιες των εγκεκριμένων Κανόνων Διανομής 1.0.0,
- Τις πρόνοιες των εγκεκριμένων Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού 2.2.0,

και επίσης λαμβάνοντας υπόψη:

- Τη Ρυθμιστική Απόφαση Αρ. 01/2022 με τίτλο «Καθορισμός Γενικών Αρχών και Κατευθυντήριων Γραμμών για τις Χρεώσεις Σύνδεσης στα Συστήματα Μεταφοράς και Διανομής» (Κ.Δ.Π. 105/2022),
- Τη Ρυθμιστική Απόφαση Αρ. 02/2022 «Παροχή Οδηγιών για την Κατάρτιση της Διαδικασίας Σύνδεσης στο Σύστημα Μεταφοράς και στο Σύστημα Διανομής» (Κ.Δ.Π 106/2022),
- Την Απόφαση Αρ. 246/2022 της ΡΑΕΚ με τίτλο «Έγκριση του «Ορίου Ισχύος για Σύνδεση στο Σύστημα Μεταφοράς» Σύμφωνα με τις Πρόνοιες της Ρυθμιστικής Απόφασης Αρ. 01/2022 με Θέμα «Καθορισμός Γενικών Αρχών και Κατευθυντήριων Γραμμών για τις Χρεώσεις Σύνδεσης στα Συστήματα Μεταφοράς και Διανομής»,
- Την Απόφαση Αρ. 154/2023 της ΡΑΕΚ με τίτλο «Έγκριση της Έκδοσης 1.0.0 των Κανόνων Μεταφοράς»,
- Την Απόφαση Αρ. 304/2023 της ΡΑΕΚ με τίτλο «Έγκριση της Έκδοσης 1.0.0 των Κανόνων Διανομής»,
- Την Απόφαση Αρ. 29/2024 της ΡΑΕΚ με τίτλο «Έγκριση του Ενιαίου Συντελεστή «Κόστος Μεταφοράς» Σύμφωνα με τις Πρόνοιες της Ρυθμιστικής Απόφασης Αρ. 01/2022 «Καθορισμός Γενικών Αρχών και Κατευθυντήριων Γραμμών για τις Χρεώσεις Σύνδεσης στα Συστήματα Μεταφοράς και Διανομής» (Κ.Δ.Π. 105/2022)»,
- Την Απόφαση Αρ. 94/2024 της ΡΑΕΚ με τίτλο «Έγκριση της Πολιτικής Χρέωσης για Σύνδεση στο Σύστημα Μεταφοράς (Έκδοση 1.0) Σύμφωνα με τις Πρόνοιες της Ρυθμιστικής Απόφασης Αρ. 01/2022 «Καθορισμός Γενικών Αρχών και Κατευθυντήριων Γραμμών για τις Χρεώσεις Σύνδεσης στα Συστήματα Μεταφοράς και Διανομής» (Κ.Δ.Π. 105/2022)»,
- Την Απόφαση Αρ. 134/2024 της ΡΑΕΚ με τίτλο «Έγκριση της Διαδικασίας Σύνδεσης στο Σύστημα Διανομής Σύμφωνα με τις Πρόνοιες της Ρυθμιστικής Απόφασης Αρ. 02/2022 «Παροχή Οδηγιών για την Κατάρτιση της Διαδικασίας Σύνδεσης στο Σύστημα Μεταφοράς και στο Σύστημα Διανομής»»,
- Την Απόφαση Αρ. 151/2024 της ΡΑΕΚ με τίτλο «Αξιολόγηση Προαπαιτούμενων Εισηγήσεων Διαχειριστή Συστήματος Διανομής για την Κατάρτιση της Πολιτικής Χρέωσης για Σύνδεση στο Σύστημα Διανομής Σύμφωνα με τις Πρόνοιες της

Ρυθμιστικής Απόφασης Αρ. 01/2022 «Καθορισμός Γενικών Αρχών και Κατευθυντήριων Γραμμών για τις Χρεώσεις Σύνδεσης στα Συστήματα Μεταφοράς και Διανομής» (Κ.Δ.Π. 105/2022)», και

- Την Απόφαση Αρ. 154/2024 της ΡΑΕΚ με τίτλο «Έγκριση της Διαδικασίας Σύνδεσης στο Σύστημα Μεταφοράς – Έκδοση 1.0 Σύμφωνα με τις Πρόνοιες της Ρυθμιστικής Απόφασης Αρ. 02/2022 «Παροχή Οδηγιών για την Κατάρτιση της Διαδικασίας Σύνδεσης στο Σύστημα Μεταφοράς και στο Σύστημα Διανομής» (Κ.Δ.Π 106/2022) », και εκτιμώντας ότι:

και εκτιμώντας ότι:

- Οι διαδικασίες σύνδεσης στα συστήματα μεταφοράς και διανομής συχνά παρουσιάζουν καθυστερήσεις λόγω περιορισμένης ή μηδενικής δυναμικότητας δικτύου για νέες συνδέσεις με επακόλουθο την ανάγκη επέκτασης ή ενίσχυσης του δικτύου σε συγκεκριμένες περιοχές,

Προκειμένου να προωθηθεί η περαιτέρω διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα συστήματα μεταφοράς και διανομής, η Οδηγία (ΕΕ) 2024/1711 δίνει τη δυνατότητα στους χρήστες του δικτύου να συνδεθούν ακόμη και σε περιοχές περιορισμένης ή μηδενικής δυναμικότητας δικτύου για νέες συνδέσεις με τη δυνατότητα σύναψης συμφωνιών ευέλικτης σύνδεσης.

ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ

1. Να καλέσει τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ) και τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ) όπως έκαστος ετοιμάσει και υποβάλει στη ΡΑΕΚ για έγκριση, έκθεση, το αργότερο μέχρι την 1^η Σεπτεμβρίου 2025, στην οποία να περιλαμβάνονται, πέραν των οποιωνδήποτε άλλων χρήσιμων στοιχείων που οι ίδιοι κρίνουν σκόπιμα, όλες οι σχετικές διαδικασίες με σαφή και κατανοητό τρόπο για τη σύναψη συμφωνιών ευέλικτης σύνδεσης στο Σύστημα Μεταφοράς και στο Σύστημα Διανομής με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 2 (Τροποποιήσεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944) παράγραφος (3), και κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

- Τύποι ευέλικτων συνδέσεων που προσφέρονται σε περιοχές περιορισμένης ή μηδενικής δυναμικότητας δικτύου στο σύστημα μεταφοράς και στο σύστημα διανομής.

Ενδεικτικά οι εν λόγω τύποι μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τη χρήση περιόδων χωρητικότητας (timed capacity connections), συσκευές περιορισμού της εξαγωγής ενέργειας (export limitation devices), τη χρήση τοπικού συστήματος διαχείρισης (management system), κ.α.

- Καθορισμός των αρχών πρόσβασης που διέπουν τον κάθε τύπο ευέλικτης σύνδεσης, συμπεριλαμβανομένων των περιορισμών του δικτύου και των ενεργειών ελέγχου, καθώς και των συσκευών που απαιτούνται για την υλοποίηση της σύνδεσης.

Νοείται ότι στις περιπτώσεις που εφαρμόζονται σχέδια ενεργής διαχείρισης δικτύου (Active Network Management Schemes) η ρητή αναφορά στους περιορισμούς κατά το στάδιο της αρχικής συμφωνίας μπορεί να μην εφαρμόζεται.

- Τα κριτήρια και η διαδικασία μετάβασης από ευέλικτη σύνδεση σε σταθερή σύνδεση.
- Τα κριτήρια και η διαδικασία αλλαγής υφιστάμενων σταθερών συνδέσεων σε ευέλικτες συνδέσεις ώστε να υπάρχει η δυνατότητα εφαρμογής της ευέλικτης σύνδεσης.
- Τα κριτήρια υπό τα οποία νέοι ή/και υφιστάμενοι χρήστες δύναται να ζητήσουν την εφαρμογή της ευέλικτης σύνδεσης.
- Η μέθοδος που θα χρησιμοποιείται για τον εντοπισμό των περιοχών περιορισμένης ή μηδενικής δυναμικότητας δικτύου.

Οι εκθέσεις σχετικά με τη σύναψη συμφωνιών ευέλικτης σύνδεσης στο σύστημα μεταφοράς και στο σύστημα διανομής, θα αναθεωρούνται όταν η ΡΑΕΚ ζητήσει επανεξέτασή τους, ή όταν ο ΔΣΜΚ κρίνει ότι μια τέτοια επανεξέταση είναι επιθυμητή ή όταν ο ΔΣΔ κρίνει ότι μια τέτοια επανεξέταση είναι επιθυμητή αντίστοιχα κατόπιν έγκρισης από τη ΡΑΕΚ.

2. Οι ΔΣΜΚ και ΔΣΔ δύναται να καθορίζουν περιοχές στις οποίες οι συμφωνίες ευέλικτης σύνδεσης θα εφαρμοστούν ως μόνιμη λύση, καθώς η ανάπτυξη/ενίσχυση του δικτύου σε αυτές τις περιοχές αποδεδειγμένα δεν αποτελούν αποδοτικές λύσεις. Οι εν λόγω περιοχές θα πρέπει να υποβάλλονται για έγκριση από τη ΡΑΕΚ συνοδευόμενες με την κατάλληλη αιτιολόγηση και θα αναθεωρούνται όταν η ΡΑΕΚ ζητήσει επανεξέτασή τους ή όταν ο ΔΣΜΚ κρίνει ότι μια τέτοια επανεξέταση είναι επιθυμητή ή όταν ο ΔΣΔ κρίνει ότι μια τέτοια επανεξέταση είναι επιθυμητή.
3. Οι ΔΣΜΚ και ΔΣΔ να δημοσιεύουν τα ακόλουθα:
 - Τη γεωγραφική κατανομή των αιτήσεων σύνδεσης.

- Τις περιοχές περιορισμένης ή μηδενικής δυναμικότητας δικτύου και τη δυνατότητα εφαρμογής ευέλικτης σύνδεσης σε αυτές.
- Πληροφόρηση των κριτηρίων που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό της διαθέσιμης δυναμικότητας στις περιοχές περιορισμένης ή μηδενικής δυναμικότητας δικτύου.
- Τη δυναμικότητα υποδοχής χρηστών στα συστήματα μεταφοράς και διανομής λαμβάνοντας υπόψη και την επιπρόσθετη εγκεκριμένη ισχύ βάσει αιτήσεων.
- Τα έργα των Δεκαετών Προγραμμάτων Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς (ΔΠΑΣΜ) και των Δεκαετών Προγραμμάτων Ανάπτυξης Συστήματος Διανομής (ΔΠΑΣΔ) τα οποία αφορούν την ενίσχυση των συστημάτων μεταφοράς και διανομής στις περιοχές περιορισμένης ή μηδενικής δυναμικότητας δικτύου και την αναμενόμενη ημερομηνία αποπεράτωσης τους.

Οι ανωτέρω πληροφορίες επικαιροποιούνται από τον ΔΣΜΚ κάθε μήνα, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1747 και από τον ΔΣΔ τουλάχιστον ανά τρίμηνο, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1711.

4. Να καλέσει τους ΔΣΜΚ και ΔΣΔ κατά την ετοιμασία των πιο πάνω εκθέσεων να λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια:
 - Οι ευέλικτες συνδέσεις δεν καθυστερούν τις ενισχύσεις δικτύου στις καθορισμένες περιοχές.
 - Να μην αποτρέπεται η αλλαγή του καθεστώτος σύνδεσής τους κατά την αναβάθμιση του δικτύου σε σταθερή σύνδεση.
 - Να περιλαμβάνουν την υποχρέωση του χρήστη συστήματος να εγκαταστήσει σύστημα ελέγχου ισχύος πιστοποιημένο από εξουσιοδοτημένο φορέα πιστοποίησης.
 - Να καθορίζουν τουλάχιστον τα εξής:
 - ο Τη μέγιστη σταθερή έγχυση/απορρόφηση ηλεκτρικής ενέργειας από και προς το δίκτυο καθώς και την πρόσθετη ευέλικτη δυναμικότητα έγχυσης/απορρόφησης που μπορεί να συνδέεται και να διαφοροποιείται κατά χρονικές ενότητες καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.
 - ο Τη συμφωνηθείσα διάρκεια εφαρμογής της ευέλικτης σύνδεσης.
 - ο Την αναμενόμενη ημερομηνία χορήγησης της σύνδεσης στο σύνολο της αιτούμενης σταθερής δυναμικότητας.
5. Η παρούσα Ρυθμιστική Απόφαση τίθεται σε εφαρμογή από την ημέρα δημοσίευσής της στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας.